

Bijlage bij brief inzake huwelijksdwang en achterlating

Deze bijlage geeft een overzicht van de informatie die naar aanleiding van de voorlichtingscampagne huwelijksdwang en achterlating 2009 is ontvangen van bij de campagne betrokken organisaties.

- De vijf betrokken steunpunten huiselijk geweld hebben in de campagneperiode wekelijks vele telefoontjes met informatieverzoeken ontvangen van professionals en jongeren zelf. Bij het steunpunt huiselijk geweld in Rotterdam waren dat ca. 15 verzoeken per week. Voor de zomervakantie heeft de verhoogde aandacht in Rotterdam geleid tot 8 concrete casussen van mogelijke (dreiging van) achterlating en/of gedwongen uithuwelijking. Na de zomer zijn in Rotterdam in het voortgezet onderwijs 40.000 leerlingen gecontroleerd (de zogenaamde 'leerplichtroute'). Op basis van deze controle werden 97 zaken aangemerkt voor nader onderzoek door het steunpunt en de leerplichtambtenaren. Daar bleven in de loop van september 2009 nog 7 concrete cases van over die via het steunpunt en de Rotterdamse Ketenaanpak Eergerelateerd Geweld (KEG) zijn opgepakt. De overige leerlingen bleken teruggekeerd te zijn naar school of te zijn verhuisd naar een andere stad of naar het buitenland. Uiteindelijk lijkt geen van de 15 concrete cases te hebben geleid tot achterlating of gedwongen uithuwelijking. Wel bleek in een aantal gevallen sprake van van conflicten rond opvoeding en partnerkeuze. Door middel van bemiddeling vanuit het KEG is escalatie voorkomen. Bij de andere vier steunpunten huiselijk geweld die in de voorlichtingscampagne werden genoemd, is volgens mijn informatie een tiental meldingen binnengekomen. De steunpunten waar tevens opvangplaatsen voor minderjarige slachtoffers van eergerelateerd geweld aanwezig zijn, hebben ook meisjes opgevangen.¹
- Bij de Immigratie en Naturalisatiedienst (IND) zijn tussen mei 2009 en oktober 2009 15 meldingen van achterlating binnengekomen (het totale aantal meldingen in 2009 bedraagt 21; In 13 van deze 21 gevallen betreft het personen met een Marokkaanse nationaliteit). Uit navraag bij de contractpersonen 'gender', die binnen de IND achterlatingszaken behandelen, blijkt dat in geen van de 21 gevallen bij de IND bekend is geworden dat sprake zou zijn van huwelijksdwang. De indruk is dat het meestal zaken betreft waarin een vrouw met haar kinderen door haar echtgenoot is achtergelaten.
- Bij de Nederlandse ambassade in Marokko heeft de visumafdeling - in de periode eind juni 2009 tot 1 oktober 2009 - 7 zaken van achterlating behandeld, waarvan 4 met kinderen. In al deze gevallen zijn terugkeervisa verstrekt, omdat de personen over een Nederlandse verblijfsvergunning beschikten. Niet bekend is, of in deze zaken sprake was van huwelijksdwang. Op de paspoortafdeling van de ambassade in Marokko werden in deze periode 4 achterlatingsmeldingen ontvangen, waarvan 2 meldingen verband hadden met uithuwelijking. De paspoortafdeling van ambassade heeft in deze zaken een nieuw paspoort verstrekt. In 1 geval (van uithuwelijking) heeft betrokkene geen contact meer opgenomen.
- Bij het steunpunt van de Stichting Steunpunt Remigranten (SSR) in Berkane (Marokko) is in de betreffende periode 1 telefoontje binnengekomen van een vrouw die beweerde te zijn achtergelaten in verband met uithuwelijking. Deze vrouw verwees naar de voorlichtingsactie.
- De Migranten- en vluchtelingenorganisaties hebben hun websites beschikbaar gesteld om de informatie m.b.t. de voorlichtingsactie en de nummers van de Steunpunten Huiselijk Geweld daarop te zetten. Ook het noodplan was via enkele websites te downloaden. Het SMN heeft een SMS-appel uitgestuurd, zodat jongeren elkaar het bericht met relevante informatie konden doorsturen. In totaal heeft SMN 5 meldingen ontvangen (waarvan uiteindelijk vier vrouwen teruggekeerd blijken te zijn).
- Via de website www.veiligheidbegintbijvoorkomen.nl is het noodplan 170 maal gedownload (in de periode 24 mei tot en met 31 juli 2009). De pagina met het noodplan had in juli 2009 zijn top, met ruim 400 unieke bezoekers. De website www.achterlating.hyves.nl heeft in de campagnemaanden enkele honderden bezoekers gehad. Hoewel achterlating en huwelijksdwang binnen migrantengemeenschappen nog steeds 'taboe-onderwerpen' lijken te zijn, hebben bijna 70 jongeren zich als 'vriend' van de hyve aangemeld en daarmee voor iedereen zichtbaar een standpunt ingenomen tegen achterlating en huwelijksdwang.

¹ Over de opvang van slachtoffers van eergerelateerd geweld wordt u voorafgaand aan het algemeen overleg Eergerelateerd Geweld schriftelijk geïnformeerd door de Staatssecretaris van VWS.